

TRAVESSADA DE CATALUNYA A PEU

7ª ETAPA L'ARGENTERA - ARBOLÍ (23,9 Km , 66 participants)

L'ARGENTERA - ENS TROBEM A L'ESCALA QUE DONA ACCÉS AL BAR-FONDA, MENTRE LA PORTA RESTA ENCARA TANCADA

/ 28 d'abril del 1985 /

Entrada ja la primavera fem una nova etapa, en un dia que es presenta assolellat però ventós; això motiva que a primera hora s'accentui la fredor, i durant la marxa sigui molest, àdhuc esgotador. Partim de Vilanova a 2/4 de set del matí amb dos autocars del Monnic a cercar, com de costum, l'autopista A7.

Mentre anem per l'autopista es reparteixen uns goigs, dedicats a la Mare de Déu de Puigserver, donat què en el decurs de la marxa visitarem aquest santuari eremità situat dalt d'un cim. Arribem, doncs, a la sortida nº 37 de Cambrils, per torçar cap a Montbrió del Camp, Riudecanyes, Duesaigües i l'Argentera.

Es un quart de nou del matí quan ens trobem a l'entrada del poble de l'Argentera davant el bar-fonda, encara tancat. Al trencar nosaltres la quietud del lloc, algun veí, assabenta el posader que, ràpidament, ens obre el bar per a servir-nos quelcom de l'esmorzar.

A tres quarts de nou, ens posem en marxa sortint per la part N.O. del poble, pel camí de la Bartra, que s'enfila ràpidament; travessem un barranc, i a la nostra esquerra queden unes mines abandonades; són de galena argentífera i fa uns quants anys tenien força importància.

Deixem, a l'esquerra, un sender que davalla fins la font de la Bartra, situada a uns 50 metres, enmig d'una frondosa arbreda.

En un retomb deixem, a l'esquerra, un sender que puja pel grau de l'Enderrocada; antic camí d'Argentera a Padrell. De mica en mica el corriol s'enlaire fins assolir el coll de la Roca del Poll (610m); d'aquí s'albira una extensa panoràmica del cap de Salou i el pantà de Riudecanyes; a partir d'aquest punt el camí davalla ràpidament i esdevé carreter.

Arribem a la cruïlla del GR amb la carretera de Duesaigües al coll de la Teixeta; el sender té ara dues variants: la més recent és marcada seguint la carretera fins al coll de la Teixeta; l'antiga, travessa la carretera i continua cap al fondal per un camí ample per remuntar, finalment, fins a la carretera en un punt proper al coll esmentat. Alguns companys segueixen el camí vell, si bé nosaltres anem per la carretera fins a trobar-nos tots en la primera parada de descans al mateix coll de la Teixeta.

SANTUARI DE PUIGCERVER (BAIX CAMP)

És un important nus de comunicacions on hi conflueixen quatre carreteres: la que puja de Duesaigües i que acabem de travessar o seguir, la general que ve de Falset, i segueix cap a Riudecols i Reus, i la que va a Porrera. A la nostra esquerra resta l'hostal del Bitxo ara tancat, i a uns 100 metres, a la dreta, l'antic hostal de la Potra, mig enderrocat.

La parada de descans que fem al costat de l'hostal del Bitxo no és massa agradable degut al fort vent que hi fa que a més de ser molest ens refreda el cos; per aquesta raó hom deisideix reemprendre la marxa, malgrat que falten alguns companys per arribar.

SANTUARI DE FUIGCERVER, DAVANT LA FORCADA DE L'ENTRADA

Agafem un senderó que parteix de l'inici de la carretera a Porrera i s'enfila muntanya amunt; a mitja alçada passem pel costat d'un rètol propagandístic de grans dimensions, mig trinxat per alguna ventada recent, quan veiem en la llunyania, en la carretera de Duesaigües, la resta de companys que havíem estat esperant; els hi fem senyals i continuem amunt vers una torre metàl·lica de l'estació de microones de l'aviació; el vent, aquí, xiula de valent i hem de fer esforços per aquantar l'equilibri.

SANTUARI DE PUIGSERVER, PATI INTERIOR, CISTERNA AMB RODA DE MA

Arribem a la pista d'accés al mas Mestres; la traïem i continuem per un sender que va carenejant en direcció est. Des d'aquí el panorama es dantesch i desolador: els arbres resten cremats, per un incendi que intuïm no deu fer pas mes d'un any que es produí. Deuria començar al peu de la carretera de Riudecols i ocasionà un autèntic desastre ecològic.

Passem una petita collada i, més endavant, a frec d'uns pous de prospecció minera. El paisatge esdevé rocós i àrid.

Arribem a una ampla collada; d'aquí veiem, al davant, el pic de la Miranda amb la creu que el remata. El corriol transcorre per la base del pic; pels voltants hi observem uns aplanaments fets per a la reforestació forestal precisament en una zona que n'és ben necessària.

Fem cap a la pista d'accés al santuari de Puigcerver, que seguim, deixant un sender que puja al cim de la Miranda (535m). Continuem, doncs, fins al santuari esmentat (706m) que visitem aprofitant la parada de descans; l'edifici, molt ben conservat, és regentat en l'actualitat per una ermitana que hi té un petit restaurant obert els dies festius. Hom disposa d'una sala amb lliteres per a 60 persones, dutxes, W. C. i cist-

terna; és un bon refugi en cas de necessitat o sense.

Visitem també la capella, molt espaiosa però sense cap interès notable. Entre l'església i l'entrada al recinte hi ha un pati descobert on s'hi troba una cisterna amb una curiosa roda de mà per a pouar l'aigua.

El cop de vista és, des d'aquí, extraordinari: veiem Reus, el cap de Salou i, en dies clars a la sortida i posta del sol és possible veure la silueta de les illes Balears.

D'aquí parteix un sender, marcat amb els senyals blanc i groc (petit recorregut), que en dues hores ens portaria a les Borges del Camp.

El santuari es troba a 6 Km 200 metres del coll d'Alforja, des d'on s'hi accedeix mitjançant un camí-pista que a trossos és encimentat; reem-
prenem la marxa, doncs, per aquesta pista fins al coll d'Alforja (630m) on deixem els limits del Baix Camp per entrar en la comarca del Priorat.

En el coll d'Alforja creuem la carretera de Cornudella de Montsant a Alforja (ceixem, a la dreta, la carretera d'Arbolí i al campament de Castillejos) per agafar un camí, a la dreta, que baixa pel mig d'un bosc molt frondós i porta a la font Freda. Ans hi aturem per dinar. És un lloc bonic amb aigua abundant i cristallina que es recull en una bassa. La suor

FONT FRESCA, ES TROBA
AL CAP DE FOC
DEL COLL D'ALFORJA

i el cansament convida a fer-hi una remullada, però tal i com diu el nom la font és massa freda per ficar-s'hi, i alguns companys es conformen en submergir-hi els peus. Al costat de la bassa hi tenim un pi majestuós i de solemne perfecció que impressiona.

En acabar de dinar els mateixos companys que ens oferiren la xocolatada a la Mola de Colldejou ara ens sorprenen amb l'ofertament d'una copa d'Aromes de Montserrat; hom agraeix aquests detalls originals que provoquen la rialla i el relat d'anècdotes viscudes i, en definitiva, un ambient agradable i col·loquial. En Josep Voltà proposa barrejar-hi CocaCola, per a fer un "Catalunya Lliure".

Emprenem la marxa baixant vers la vall del riu Arbolí, creuant abans el barranc de la Font Freda per sobre d'un pontet. Més endavant passem a la vora d'uns camps cultivats d'arbres fruiters, fins arribar al riu Arbolí que traspassem a gual a (490m); a l'altre costat passem a l'arc d'una gran masia, comencem a pujar en direcció est.

El camí esdevé un corriol pujador que s'allunya del riu passant entre les ruïnes de dos antics molins paperers. L'ascensió és forta, en

curtes giragonses tot ell empedrat, dona la impressió d'ésser un antic camí ral.

Fí de la pujada; arribem a una pista de nova construcció que va d'Arbolí a Siurana. Arbolí és a la vista. La seguim fins que entrem en el poble i fem cap a una plaça molt neta, que disposa d'una font d'aigua de tres brocs que brolla de la muntanya. Ens hi refresquem amb gran delit. L'arribada és a les quatre de la tarda i encara no veiem els autocars; mentretant es reparteix entre els marxadors un recull de poemes dedicats a Sant Jordi.

Donem un tom pel poble, actualment amb uns 120 habitants; la seva fundació s'atribueix als sarraïns, que hi edificaren una alqueria; observem l'airós campanar, del S.XVII, que pertany a l'església, dedicada a Sant Andreu Apòstol.

Els vilatans, encuriosits, ens pregunten d'on som i d'on venim; i a la nostra resposta ells diuen: "! a sí... ! aquest camí es especial; cada any hi passa molta gent com ara vostès..."

Son les cinc de la tarda quan sense cap mes contratemps tornem cap a Vilanova, per Reus i Tarragona.

ARBOLÍ (PRIORAT),
PRIMERES CASES AMB
L'AIROS CAMPANAR DEL S.XVII

El poble d'ARBOLÍ (714m d'altitud) és un lloc possiblement d'origen aràbic. La primera referència documental és la que fa Ramon Berenguer IV dels seus emprius. El 1263 era escrit Hirbulino, el 1280 Erbulio i el 1600 ja Arbolí.

L'edifici més notable és l'església de Sant Andreu, neoclàssica, de tres naus amb cor i campanar. El 1936 va ser cremada i convertida en quadra. Diverses cases del poble tenen portalades amb dovelles dels segles XVII i XVIII, algunes de les quals s'han refet com lloc de segona residència. Ca l'Arrel és considerada la més antiga del poble i guarda arcades de mig punt.

VISTA GENERAL DEL POBLE D'ARBOLÍ

La tradició atribueix als moros la volta de la Pont Voltada, així com una torre de guaita medieval dita dels Moros o del Manuel; la festa major se celebra el primer diumenge d'octubre i el 15 de gener (Sant Pau).

L'ermita de Sant Pau, al serrat dels Colls, damunt del poble, a 714m, sembla que ja existia al segle XIII. És perfectament docu-

mentada des del S.XVIII. L'edifici actual és una petita església sense interès, d'obra, amb una nau i espadanya, amb la porta d'entrada de mitja volta, reïeta el 1927 i el 1974. La imatge de fusta del titular es va salvar el 1936 i ara es guarda al poble.

Té des d'antic l'agregat, ara del tot rònec, de Gallicat, format de mitja dotzena de cases. El 1950 a les Pinedes s'inaugurà el campament militar de Los Castillejos, que donà vida al poble i que explica l'increment demogràfic de 1960.

Al Cingle Blanc, de cara a la plana del Camp, s'han trobat diversos jaciments prehistòrics, amb restes de l'època del ferro i del coure, amb notables i nombroses troballes, algunes a flor de terra, de ceràmica i sílex, la majoria pertanyents a la denominada cultura campaniforme, així com d'altres d'ibèriques i romanes, que converteixen la zona en un exemple típic de concentració de poblament prehistòric. Altres troballes s'han fet a la cova de la Dou, a l'avenc del Pep Anton, a la cova de l'Aleu i al coll del Massot.

BIBLIOGRAFIA: Gran Geografia Comarcal de Catalunya

Vol. 11 El Priorat

